

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฟภ.ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติองค์พ่อหลวง. บ้านเมือง (๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐) : ๑๘.

กระทรวงการต่างประเทศ. สาธารณรัฐอิรัก. [ออนไลน์] ใน

<http://www.mfa.go.th/web/1850.php?id=355> [๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐]

'กัณฑ์นา' ระดม ๕๐ ดาราตั้ง เข้าฉากพระสุพรรณกัลยา. มติชน (๘ ธันวาคม ๒๕๕๒):

๑๔.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อและวัฒนธรรมศึกษากับสังคมไทย. รัฐศาสตร์สาร, ๒๓, ๓(๒๕๕๕):

๘๐-๘๓.

กาญจนา นาคันทน์. พระพี่นางสุพรรณกัลยาณี. กรุงเทพฯ : ดับเบิลไชน์ พรินติ้ง, ๒๕๕๒.

กีฬารีนแจกฟริงงานวิจัย 'พระสุพรรณกัลยา'. ข่าวสด (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒): ๓๑.

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. การเมืองการปกครองไทย : หลายมิติ. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ :

ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๘.

เขียน ชีระวิทย์. วิกฤตการณ์การเมืองไทย: กรณีพฤษภาทมิฬ ๒๕๓๕. กรุงเทพฯ :

มติชน, ๒๕๓๖.

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, เพลงภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราชา. [ออนไลน์] ใน

<http://www.prd.go.th/thaisound> [๑๗ เมษายน ๒๕๕๑]

คำให้การขุนหลวงหาวัด. กรุงเทพฯ : โครงการเลือกสรรหนังสือ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมมาธิราช, ๒๕๔๗.

คึกเดช กันตามระ. สุริโยทัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

แคทเธอริน เบลซีย์. หลังโครงสร้างนิยมฉบับย่อ. แปลโดย อภิญา เฟื่องฟูสกุล. กรุงเทพฯ :

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (มหาชน), ๒๕๕๙.

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริองค์พ่อหลวง

บ้านเมือง (๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐) : ๑๙.

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์เนื่องในงานพระราชพิธี

ฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา, ๒๕๒๖.

งานวิจัยจุฬาย สุพรรณกัลยา มีตัวตนจริง. กรุงเทพธุรกิจ (๑๘ กันยายน ๒๕๕๒): ๑๔ , ๑๑.

จินตนา ปิ่นเฉลียว. อยุธยาสาสน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, ๒๕๒๘.

จุมพฏ คำสนอง. วรรณกรรม อำนาจ และความบ้า: บทวิเคราะห์ทางการเมืองว่าด้วยอำนาจกับ

วรรณกรรมของคุณสุวรรณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

- จุฬาย วิจัย 'สุพรรณกัลยา' ไม่ใช่วีรสตรี!. มติชน (๑๘ กันยายน ๒๕๔๒): ๑ , ๒๔.
- ชลดา เรื่องรักษ์ลิขิต. ความคิดเรื่อง "พุกทราชา" ในวรรณคดีไทย, หน้า ๑๕. ใน วรรณคดี :
รวมบทความวิจัยและบทความวิชาการภาษาและวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : โครงการ
เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- ชลดา เรื่องรักษ์ลิขิต. ชีวประวัติและผลงานของสุนทรภู่. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : โครงการ
เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
- ชุมพร แสนเสนา. ลิลิตนเรศวร. กรุงเทพฯ : แผนกการพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, ๒๕๑๗.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์. มุมมองและเสียงเล่าในวรรณกรรม, หน้า ๗๔-๗๕. ใน อ่าน (ไม่)เอา
เรื่อง. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, ๒๕๔๕.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. ไทยรบพม่า. กรุงเทพฯ: บรรณา
การ, ๒๕๔๓.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. พระประวัติสมเด็จพระนเรศวร
มหาราช. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๙.
- ทมนันดี. กษัตริยา ตอน แก้วกษัตริยา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ณ บ้านวรรณกรรม กรุป,
๒๕๔๗.
- ทมนันดี. อิธราชา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ณ บ้านวรรณกรรม กรุป, ๒๕๔๗.
- ทศ.รณรงค์ปลุกสวนป่าเฉลิมพระเกียรติองค์พ่อหลวง. เดลินิวส์ (๕ มิถุนายน ๒๕๔๐) : ๓๓.
- ธงชัย วินิจจะกุล. ผู้ร้ายในประวัติศาสตร์ไทย กรณีพระมหาธรรมราชา ผู้ร้ายกลับใจ หรือ ถูก
ใส่ความโดย plot ของนักประวัติศาสตร์, หน้า ๑๔๖ – ๑๘๑. ใน พระมหาธรรมราชา
กษัตริราช. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๖.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. ภาพตัวแทน แทนสิ่งที่แทนไม่ได้. จุลสารไทยคดีศึกษา, ๑๒, ๑
(สิงหาคม- ตุลาคม ๒๕๔๓): ๑๖-๑๘.
- นพพร ประชากุล. คำนำเสนอ. หน้า xii. ใน ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์. เชิงอรรถวัฒนธรรม.
พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: วิชาษา, ๒๕๔๖.
- นพพร ประชากุล. คำนำเสนอ. หน้า (๔) – (๕). ใน ทองกร โภคธรรม (แปล), มิแชล ฟุโกต์,
ร่างกายใต้บังการ ปฐมบทแห่งอำนาจในวิถีสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คป
ไฟ, ๒๕๔๗.
- นพพร ประชากุล. แพร่ดิน้อง เดอ โซซูร์ บิดาแห่งภาษาศาสตร์และโครงสร้างนิยม. สารคดี,
๑๕, ๑๗๑ (พ.ศ.๒๕๔๒): ๑๓๓ – ๑๓๗.
- นพพร ประชากุล. โรลิ่งด์ บาร์ตส์ กับสัญศาสตร์วรรณกรรม. หน้า ๙๑-๑๕๙. ใน โรลิ่งด์
บาร์ตส์. มายาคติ. แปลโดย วรรณพิมล อังคศิริทรัพย์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ:
โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, ๒๕๔๗.

- นราธิประพันธ์พงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. เฉลิมเกียรติกษัตริย์คำฉันท์, พิมพ์ครั้งที่ ๓. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- นราธิประพันธ์พงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. พระราชพงศาวดารพม่า, พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๐๕.
- นันทวัลย์ สุนทรภาระสติด. เรื่องสันปันทีกเหตุการณ์ทางการเมือง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๑๕๔๗.
- นาฏวิภา ชลิดานนท์. ประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทย. กรุงเทพฯ : มุลินธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๔.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. ประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์ในพระราชพงศาวดารอยุธยา. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๓.
- เนื้อเพลงของขวัญจากก้อนดิน [ออนไลน์].
ใน <http://radio.sanook.com/lyric.php?songID=79275>. [๑๘ เมษายน ๒๕๕๑]
- ปรมาณูชิตชิโนรส, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. ลิลิตตะเลงพ่าย. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๔๓.
- ปรมินท์ จารูร. ความขัดแย้งและการประนีประนอมในตำนานปรัมปราไทย. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- ประคอง เจริญจิตรกรรม. การศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยระหว่างพ.ศ.๒๔๙๐ – ๒๕๒๕. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเสริมสร้างหลักสูตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.
- ประคอง เจริญจิตรกรรม. เกร็ดพงศาวดารไทยและวิธีการเขียนที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆระหว่างพ.ศ.๒๔๖๘ – ๒๔๗๕. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเสริมสร้างหลักสูตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๖.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. บทคัดย่อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ก่อนจะถึง ๑๔ ตุลาฯ : ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของวัฒนธรรมนักศึกษาและปัญญาชนภายใต้ระบอบเผด็จการทหาร (พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๑๖)”. [ออนไลน์] ใน <http://www.tu.ac.th/news/2002/08/28.htm#1>. [๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐]
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ... การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน ๑๔ ตุลา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗.
- ประเวศ วะสี. บทเรียนจาก ๑๘ พฤษภาคมหาวิปโยคกับการฟื้นฟูบูรณะชาติบ้านเมือง. กรุงเทพฯ : มุลินธิภูมิปัญญา, ๒๕๓๕.
- ปองพล อติเรกสาร. พ่อ ภาคหนึ่ง. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, ๒๕๔๕.
- ปองพล อติเรกสาร. พ่อ ภาคสอง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, ๒๕๔๖.
- ปิยนาด บุนนาค. ประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ (ตั้งแต่การทำสนธิสัญญาบาวริง ถึง “เหตุการณ์

- ๑๔ ตุลาคม" พ.ศ.๒๕๑๖. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์, ๒๕๔๖.
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๙.
- พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๙. กรุงเทพฯ : โครงการเลือกสรรหนังสือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๗.
- พระราชพงศาวดาร ฉบับบริติชมิวเซียม. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองศิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี, ๒๕๓๙.
- พระราชพงศาวดาร ฉบับพระจักรพรรดิพงศ์. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, ๒๕๐๗.
- พระราชพงศาวดาร ฉบับพระพนรัตน์. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, ๒๕๐๕.
- พระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๓๕.
- พระราชพงศาวดาร ฉบับพันจันทนุมาศ. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, ๒๕๐๗.
- พระสุพรรณกัลยา ในรูปแบบละครอิงประวัติศาสตร์. เดลินิวส์ (๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๒) : ๓๐.
- พ่อหลวงของประชาชนชาวไทย ศูนย์รวมจิตใจคนไทยทั้งชาติ. บ้านเมือง (๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๑) : ๒๔.
- พิเศษ เจียจันทร์พงศ์. พระมหากษัตริย์ราชชา กษัตริย์ราช. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๖.
- ภมรี สุรเกียรติ. เสภาพระราชพงศาวดาร ประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทยที่ไม่ควรมองข้าม. วารสารธรรมศาสตร์, ๒๖,๑ (ม.ค. - เม.ย. ๒๕๔๓): ๕๙-๖๓.
- มานพ ถาวรวัฒน์สกุล. ขุนนางอยุธยา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗.
- ยาขอบ. ผู้ชนะสิบทิศ พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพฯ : ผดุงศึกษา, ๒๕๓๒.
- รวมนิทาน บทเห่กล่อม และสุภาษิตของสุนทรภู่. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๒๙.
- ลิขิต ธีรเวคิน. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘.
- วรยุทธ์ พิชัยศรีทัต และ ธเนศ เนติโพธิ์. สมเด็จพระสุริโยทัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ณ บ้านวรรณกรรม, ๒๕๔๓.
- วุฒิชชาติ ชุ่มสนิท. ๑ ปี รสข. หน้า ๑๘๓ - ๑๘๕. ใน รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย : รวม ๓ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์การเมืองไทย. กรุงเทพฯ : สารคดี, ๒๕๔๑.
- ศิราพร ณ ถลาง. ทฤษฎีคติชนวิทยา วิถีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน.
กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
- ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สาขาวิชา. เอกสารการสอนชุดวิชาประวัติศาสตร์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๔. นนทบุรี, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘.

- ศุกร บุณาค. ผืนแผ่นดินไผ่น้ำไหลลงคุณ. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๒๕.
- สนิท พูลพงศ์. บทร้อยกรองประวัติศาสตร์สงครามไทย-พม่า การเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ ๑.
กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์โดย พ.อ.สนิท พูลพงศ์, ๒๕๔๖.
- สมเกียรติ วันทะนะ. ประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทยสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : เอกสารวิชาการหมายเลข
๔๙ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.
- สมเกียรติ วันทะนะ. อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : โครงการปริญญาโทสาขา
รัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๔.
- สมภพ จันทรประภา. บทละครโทรทัศน์เรื่องพระสุพรรณกัลยา. ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (อัดสำเนา)
สังคีตยวงค์ พงศาวดาร เรื่องสังคายนาพระชนรมวินัย. แปลโดย พระยาปริยัติธรรมธาดา (แพ
ตาลลักษมณ). กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระพุฒา
จารย์ (วน วิจิตญาณมหาเถร), ๒๕๒๑.
- สายชล สัตยานุรักษ์. สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ การสร้างอัตลักษณ์ "เมืองไทย"
และ "ชน" ของชาวสยาม. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๖.
- สุจิตต์ วงศ์เทศ (บรรณาธิการ). พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับวันวลิต พ.ศ. ๒๑๘๒, พิมพ์ครั้งที่
ที่ ๓. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๘.
- สุนทรภู่. พระอภัยมณีคำกลอนของสุนทรภู่. พิมพ์ครั้งที่ ๑๔. กรุงเทพฯ : บรรณาการ,
๒๕๑๗.
- สุนทร ชุตินทรานนท์. บุเรงนอง (กะบอดินรธา) กษัตริย์พม่าในโลกทัศน์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๘.
- สุนทร ชุตินทรานนท์. พม่ารบไทย: ว่าด้วยการสงครามระหว่างไทยกับพม่า. พิมพ์ครั้งที่ ๘.
กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๗.
- สุนทร ชุตินทรานนท์. พระสุพรรณกัลยา จากตำนานสู่หน้าประวัติศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๔.
กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๖.
- เสนาะ เจริญพร. ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคฟองสบู่. กรุงเทพฯ: มติชน, ๒๕๔๙.
อภิญา เพื่อองฟูสกุล. อัตลักษณ์ การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด. กรุงเทพฯ :
คณะกรรมการสภาการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา, ๒๕๔๖.
- อรรถจักร สัตยานุรักษ์. การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของชนชั้นผู้นำไทย ตั้งแต่รัชกาลที่ ๔ - พ.ศ.
๒๔๗๕. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.
- อิรวดี ไตลังคะ. ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.

ภาษาอังกฤษ

- Bal, Mieke. Narratology : Introduction to the theory of narrative. 2nd edition. Toronto : University of Toronto Press, 1997.
- Barry, Peter. Beginning Theory : An introduction to literary and cultural theory. 2nd edition. Manchester and New York : Manchester University Press, c1997.
- Boorstin, Daniel J. "From hero to celebrity : the human pseudo-event", p.45-49. in The image : a guide to pseudo-events in America. New York : Atheneum, 1973.
- Culler, Jonathan. Literary theory : a very short introduction. Oxford : Oxford University Press, 2000.
- Goodman, Sharon and O' Halloran, Kieran. The art of English : literary creativity. London : Palgrave Macmillan, 2006.
- Hall, Stuart. Representation: Cultural Representation and Signifying Practices. London : Sage, c1997.
- O'Shaughnessy, Michael and Stadler, Jane. Media and society : an introduction, 3rd Edition. Victoria : Oxford University Press, 2005.
- Prince, Gerald. A Dictionary of Narratology. Lincoln : University of Nebraska Press, 2003.
- Sturm, Andreas. "Which 'nation' persist? : The competing notions of the Thai nation as reflected in public monument" in Mitchell Young, Eric Zuelow and Andreas Sturm (editors), Nationalism in a Global Era : the persistence of nations. New York : Routledge, 2007.
- Sturm, Andreas. The King's Nation : A Study of The Emergence and Development of Nation and Nationalism in Thailand. Doctoral dissertation. London School of Economics and Political Science. University of London, 2006.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

สังเขปเนื้อเรื่องของวรรณกรรมที่นำมาศึกษา

๑) เสภาพระราชพงศาวดาร ตอน คีกรหงสาวดี ของสุนทรภู่

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยาทรงได้ช้างเผือกคู่พระบารมีมาถึง ๗ เชือก พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองกษัตริย์พม่าส่งพระราชสาส์นมาขอปันช้างเผือก ฝ่ายกรุงศรีอยุธยาไม่ยอมยกให้ พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองจึงยกทัพมาตีเมืองพิษณุโลกได้และนำทัพที่มีพระมหาธรรมราชาผู้เป็นเจ้าเมืองพิษณุโลกร่วมอยู่ด้วยมาตีกรุงศรีอยุธยา จนได้ช้างเผือกและแม่ทัพฝ่ายไทยเป็นตัวประกัน ต่อมาฝ่ายกรุงศรีอยุธยาร่วมมือกับกรุงศรีสัตนาคณหุตล้านช้างมาต่อสู้กับฝ่ายพิษณุโลกของพระมหาธรรมราชาและช่วยตีระหว่างกรุงศรีอยุธยากับฝ่ายหงสาวดี แต่ทัพฝ่ายไทยไปทุกครั้ง เรื่องจบลงตอนที่ฝ่ายศรีสัตนาคณหุตถูกอุบายฝ่ายพม่าและพระมหาธรรมราชาจนถูกตีแตกพ่ายไประหว่างยกทัพมาช่วยตีกรุงศรีอยุธยา

๒) โคลงภาพพระราชพงศาวดาร พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และกวีท่านอื่นๆ

โคลงประกอบภาพที่ประมวลเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ชาติไทยโดยเลือกประเด็นที่แสดงบทบาทของพระมหากษัตริย์และประชาชนมาเสนอในโคลงแต่ละบทตามลำดับเวลา เริ่มตั้งแต่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สร้างกรุงศรีอยุธยา ไปจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในภาพประกอบเหตุการณ์กับต้นเฮนรีเบอร์นี ทูตอังกฤษเข้าเฝ้า

๓) เฉลิมเกียรติกษัตริย์คำฉันท์ พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

พระเจ้าหงสาวดีตะเบ็งชเวตี้ขึ้นครองราชย์และตีกรุงหงสาวดี เมืองแปร เมืองเมาะตะมะ เมืองภูกาม และเมืองยะไข่ได้ จึงทรงยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาต่อ พระมหาธรรมราชาผู้ทรงเป็นพระมหาอุปราชยกทัพมาช่วยศึกไม่ทันการณ์ สมเด็จพระสุริโยทัย พระมเหสีของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาจึงทรงอาสาออกร่วมรบในฐานะพระมหาอุปราชแทนพระมหาธรรมราชาและสิ้นพระชนม์ในสนามรบ เมื่อพระมหาธรรมราชาทราบข่าวจึงยกทัพมาช่วยรบและสามารถตีกระหนาบทัพพม่าแตกพ่ายไปได้ แต่พม่าทำอุบายจับพระมเหสีและพระราเมศวรได้ ฝ่ายไทยจึงยอมหย่าศึก พม่ายกทัพกลับด้วยความเจ็บช้ำน้ำใจที่พ่ายแพ้แก่ฝ่ายไทย เรื่องจบลงในพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระสุริโยทัยและสร้างวัดศพสวรรค์

๔) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง *ผู้ชนะสิบทิศ* ของยาขอบ

เนื้อหาของนวนิยายเรื่องนี้แสดงความสามารถในการรบและการได้เด้าจากสามัญชนขึ้นเป็นใหญ่ไปพร้อมกับบทบาทการแสดงความรักของจะเด็จ กล่าวเฉพาะตอนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายไทย สมิงสอดุดผู้ต้องการชิงราชบัลลังก์หงสาวดีได้ยุยงให้พระเจ้าตะเบงชเวตี้และบุเรงนองยกทัพไปตีกรุงสยามซึ่งเป็นประเทศอิสระอยู่ทางตอนใต้ของกรุงหงสาวดี เพราะสมิงสอดุดสืบทราบว่ากำลังทหารของสยามนั้นเข้มแข็งมาก หากพระเจ้าตะเบงชเวตี้ไปรบกับสยามก็จะทำให้งองทัพพม่าอ่อนกำลังลง ซึ่งจะเป็นโอกาสให้สมิงสอดุดก่อการกบฏ

พระเจ้าตะเบงชเวตี้ทรงยุยงให้บุเรงนองออกรบ บุเรงนองจึงยกทัพไปและสามารถใช้อุบายตีเมืองทะวาย เมืองกาญจน และเมืองสุพรรณได้ ทัพพระเจ้าตะเบงชเวตี้จึงมุ่งจะตีกรุงศรีอยุธยาให้ได้บ้าง แต่พระเจ้าตะเบงชเวตี้ทรงกระทำการไม่สำเร็จจึงยกทัพกลับ ในขณะที่เดินทาง บุเรงนองสามารถทำอุบายจับตัวพระมหินทร์และพระรามศวรได้ จนสมเด็จพระมหาจักรพรรดิต้องนำช้างพลายมาแลกคืน แต่ช้างไม่คุ้นเสียงความจึงอาละวาดจนพม่าต้องส่งกลับ ต่อมา บุเรงนองยกทัพไปตีพิษณุโลกได้โดยมิเสียเลือดเนื้อ แล้วยกทัพกลับกรุงหงสาวดีพร้อมกับวางแผนว่าจะยุให้สมเด็จพระมหาธรรมราชาแตกกับฝ่ายกรุงศรีอยุธยา และเมื่อตีกรุงศรีอยุธยาได้แล้วก็จะตั้งสมเด็จพระมหาธรรมราชาเป็นเจ้าประเทศราช ฝ่ายพระเจ้าตะเบงชเวตี้ทรงได้ทราบว่ามีผู้เปรียบเทียบกับบุเรงนองเก่งกาจกว่าพระองค์ พระเจ้าตะเบงชเวตี้ก็ทรงพิโรธ โศกเศร้าจนติดสุรา ไม่สามารถออกจากราชการได้

๕) *ลิลิตนเรศวร* ของชุมพร แสนเสนา

กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองขึ้นของพม่า ภายใต้การปกครองของสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช ทั้งเมืองตกอยู่ในความทุกข์ยากและเศร้าโศก พระนเรศวรผู้เป็นพระราชโอรสเสด็จกลับมาจากการไปเป็นเชลยของพม่าที่กรุงหงสาวดีและออกรบกับข้าศึกอย่างแข็งขันด้วยยุทธวิธีการรบแบบใหม่ที่ทรงรบเคียงบ่าเคียงไหล่กับไพร่พลจนได้ชัยชนะและทรงเป็นที่รักของไพร่พลมาก และทำให้ประชาชนมีความหวังที่จะพ้นจากความทุกข์ยาก ต่อมาพระนเรศวรทรงกอบกู้เอกราชจากพม่าได้และได้ขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา จนกระทั่งพระนเรศวรทรงสวรรคตระหว่างเดินทางไปรบ ทำให้ไพร่พลเศร้าโศกเสียใจไม่สามารถเดินทัพต่อได้ คนไทยในปัจจุบันจึงกำหนดให้วันที่ทรงสวรรคตเป็นวันกองทัพไทย

๖) *ผืนแผ่นดินนี้ล้ำ* แหล่งคุณ ของศุภร บุนนาค

ประมวลเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่แสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่ตั้งกรุงสุโขทัยจนถึงรัชกาลปัจจุบัน และกล่าวในตอนท้ายว่าในปัจจุบันมีภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์และภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ แต่คนไทยก็มีพระมหากษัตริย์ที่ทรงเปี่ยมพระมหากรุณาธิคุณและวัฒนธรรมอันดีงามที่จะช่วยให้พ้นจากภัย

คอมมิวนิสต์ รวมทั้งมีอาชีพต่างๆหลากหลายทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมที่จะช่วยให้พ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจได้ถ้าคนไทยรักและร่วมใจกันพัฒนาชาติ

๗) เพลงยาวอยุธยาสาสน ของจินตนา ปิ่นเฉลียว

ผู้เล้ารู้สึกเศร้าใจและเสียดายที่กรุงศรีอยุธยาต้องล่มสลายลงทั้งๆที่เป็นเมืองที่มีชื่อว่าอยุธยาซึ่งหมายถึงปราบไม่ได้ และแสดงความเห็นว่าอยุธยาล่มสลายเพราะความหลงมัวเมาในอำนาจ ความโลภ ริษยา แค้น และอาฆาตของผู้เป็นใหญ่ในบ้านเมือง จากนั้นก็ประมวลเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาตั้งแต่สถาปนากรุงศรีอยุธยาไปจนถึงการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ โดยเน้นการทะเลาะเบาะแว้งของกษัตริย์ในสมัยอยุธยาที่ส่งผลเสียต่อบ้านเมืองแล้วเรียกร้องให้คนไทยในปัจจุบันหันมาสามัคคีกันโดยยึดประวัติศาสตร์เป็นบทเรียน

๘) บทละครดึกดำบรรพ์เรื่อง พระสุพรรณกัลยา ของสมภพ จันทรประภา

สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชทรงวางแผนจะให้พระนเรศวรพระราชโอรสเสด็จกลับจากพม่ามากอบกู้เอกราชโดยส่งพระสุพรรณกัลยาไปแลกเป็นตัวจ๋านำที่กรุงหงสาวดีแทน พระสุพรรณกัลยาทรงอาสาไปด้วยความเต็มพระทัย ที่กรุงหงสาวดี พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองยกพระสุพรรณกัลยาให้มังไชยสิงห์ (พระเจ้านันทบุเรง) พระสุพรรณกัลยาทรงถูกกลั่นแกล้งมากมายแต่ก็ทรงอดทน ในที่สุด เมื่อพระนเรศวรทรงประกาศอิสรภาพและชนะยุทธหัตถีกับสมเด็จพระมหาอุปราช พระสุพรรณกัลยาก็ถูกพระเจ้านันทบุเรงสังหารด้วยความโกรธแค้น

๙) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย ของธเนศ เนติโพธิ และวรุฑฑพิชัยศรทัต

กรุงศรีอยุธยาเกิดยุคเข็ญเมื่อขุนวรวงศาธิราช ชูรักของท้าวศรีสุดาจันทร์เรื่องอำนาจ ได้แต่งตั้งพวกพ้องของตนเป็นใหญ่และระรานขุนนางและประชาชนไปทั่ว พระเชียรราชาและพระสุริโยทัยพระมเหสีได้พยายามใช้อำนาจและความเมตตาช่วยเหลือขุนนางที่ถูกกลั่นแกล้งรังแกจนในที่สุดขุนพิเรนทรเทพทหารคนสนิทของพระเชียรราชาและพรรคพวกก็ลอบสังหารขุนวรวงศาธิราชและท้าวศรีสุดาจันทร์ได้สำเร็จพระเชียรราชาได้ขึ้นครองราชย์เป็นสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ขุนพิเรนทรเทพได้เป็นพระมหาธรรมราชาเจ้าเมืองพิษณุโลก

ต่อมาพม่ายกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา พระมหาธรรมราชาได้รับสารแจ้งให้ไปช่วยรบซ้ำ เพราะคนเดินสารถูกปล้น สมเด็จพระสุริโยทัยทรงร่วมออกรบและสละพระชนม์ชีพแทนพระสวามีในสมรภูมिरบ เรื่องจบที่พิธีพระศพของสมเด็จพระสุริโยทัย

๑๐) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง พระพี่นางสุพรรณกัลยาณี ของกาญจนา นาคันนัท

หลวงปู่โง้งนุ่ให้กาญจนาฟังถึงสาเหตุที่ตนมีกรรมร่วมกับพระสุพรรณกัลยามาในชาติก่อน ทำให้หลวงปู่โง้งนุ่มีภารกิจต้องไปนำพระอัฐของพระสุพรรณกัลยา กลับแผ่นดินไทยในชาติ

ปัจจุบัน นั่นคือพระสุพรรณกัลยาต้องเสด็จไปเป็นตัวจำนำที่กรุงหงสาวดีพร้อมกับพระนเรศวร และพระเอกาทศรถโดยบังเอิญเพราะว่าพระราชโอรสทั้งสองพระองค์ทรงติดพระสุพรรณกัลยา เหมือนแม่ หลวงปู่โง่ในชาติก่อนเกิดเป็นขุนอรัญษัศกตเสนา ทหารไทยคนสนิทของพระสุพรรณกัลยาที่เดินทางตามเสด็จไปพม่าและคอยดูแลพระสุพรรณกัลยาอย่างใกล้ชิด พระสุพรรณกัลยาได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองและพระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรงนองตามลำดับ จนในที่สุดเมื่อพระนเรศวรกระทำยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชพระสุพรรณกัลยาก็ถูกพระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรงนองปลงพระชนม์

๑๑) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง *สุริโยทัย* ของคึกเดช กันตามระ

พระสุริโยทัยเป็นพระมเหสีที่เพียบพร้อมของพระเจ้ายรัราชทั้งทางด้านงานบ้านงานเรือน การอบรมเลี้ยงดูพระราชโอรสพระราชธิดาและความสามารถอย่างบุรุษเช่นการทรงช้าง ต่อมา ท้าวศรีสุดาจันทร์และพันบุตรศรีเทพซุกรักใช้อำนาจสร้างความระส่ำระสายไปทั่วกรุงศรีอยุธยา พระสุริโยทัยจึงติดต่อให้ขุนพิเรนทรเทพผู้เป็นพระญาติและพรรคพวกมาปราบปราม หลังจากปราบปรามท้าวศรีสุดาจันทร์สำเร็จ พระเจ้ายรัราชก็ได้ขึ้นครองราชย์เป็นสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ฝ่ายพม่ายกทัพมาบุกกรุงศรีอยุธยา พระสุริโยทัยทรงร่วมออกรบและสละพระชนม์ชีพแทนพระสวามีด้วยจิตกตัญญู

๑๒) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง *พ่อ* ของปองพล อติเรกสาร

ขุนพิเรนทรเทพเป็นคนชาญฉลาด และมีความสามารถในการรบและการวางแผน ได้ความดีความชอบจากการปราบขุนวรวงศาธิราชจนได้เป็นพระมหาธรรมราชาครองเมืองพิษณุโลก ในระหว่างครองเมืองพิษณุโลก พระมหาธรรมราชามีพระราชธิดาหนึ่งพระองค์คือพระสุพรรณกัลยาหรือองค์ทอง พระราชโอรสสองพระองค์คือพระนเรศวรหรือองค์ดำ และพระเอกาทศรถหรือองค์ขาว

ต่อมาพระมหาธรรมราชาทรงเสียเมืองพิษณุโลกแก่พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง และต้องร่วมทัพไปตีกรุงศรีอยุธยา พระมหาธรรมราชาทรงถือโอกาสนี้เรียนรู้ยุทธวิธีต่างๆจากพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองผู้เป็นยอดนักรบ และใช้ความสนิทสนมกับพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองดำเนินนโยบายโอนอ่อนผ่อนตามฝ่ายพม่าพร้อมทั้งการเจรจาเพื่อให้กรุงศรีอยุธยาบอบช้ำน้อยที่สุดในที่สุดพม่าก็ตีกรุงศรีอยุธยาได้ด้วยแผนการของพระมหาธรรมราชาและให้พระมหาธรรมราชาเป็นกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาที่เป็นเมืองประเทศราช

เมื่อได้ขึ้นครองราชย์แล้ว สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชทรงดำเนินแผนการกอบกู้เอกราชทันที โดยส่งองค์ดำไปเป็นเชลยศึกที่หงสาวดีเพื่อให้เรียนพิไชยสงครามจากบุเรงนอง และต่อมาก็ทรงมอบองค์ทองให้เป็นพระมเหสีของบุเรงนองเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีและแลกองค์ดำกลับคืนมา

เมื่อองค์ดำหรือพระนเรศวรเสด็จกลับจากหงสาวดีก็ทรงเป็นนักรบที่เก่งกาจ ทรงร่วมรบกับพระเอกาทศรถโดยที่สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชทรงคอยชี้แนะและวางแผนการรบอยู่ตลอด จนพระนเรศวรสามารถกอบกู้เอกราชได้สำเร็จและสมเด็จพระมหาธรรมราชาก็ปกครองกรุงศรีอยุธยาด้วยความผาสุกจวบจนเสด็จสวรรคต

๑๓) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง กษัตริยา ตอน แก้วกษัตริยา ของทมยันตี

พม่ายกทัพมาล้อมเมืองพิษณุโลก พระมหาธรรมราชาทรงดำริว่าจะสู้แสนยานุภาพไม่ไหว จึงทรงคิดจะใช้นโยบายโอนอ่อนและดำเนินการทางการทูต พระวิสุทธิกษัตริย์พระมเหสีไม่ทรงยอมเพราะทรงยึดมั่นในศักดิ์ศรีของวีรกษัตริย์ที่ไม่ยอมก้มหัวให้ศัตรู และทรงแค้นพระทัยที่ฝ่ายพม่าเคยปลงพระชนม์สมเด็จพระสุริโยทัยพระราชมารดา จนทั้งสองพระองค์ต้องทะเลาะกันเพราะความเห็นเรื่องการตั้งรับพม่าไม่ตรงกัน ในที่สุดพระมหาธรรมราชาทรงยอมเข้าสวามิภักดิ์ต่อพม่า ร่วมทัพไปตีกรุงศรีอยุธยา และส่งพระนเรศวรและพระสุพรรณกัลยาไปเป็นตัวจนำพระวิสุทธิกษัตริย์ทรงพิโรธมากจึงทรงแยกไปอยู่พิษณุโลกในขณะที่พระมหาธรรมราชาได้ขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ทั้งสองพระองค์ตัดขาดความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยา

๑๔) นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง อธิราชา ของทมยันตี

พระนเรศวรเสด็จกลับจากกรุงหงสาวดีมาช่วยกรุงศรีอยุธยา กอบกู้เอกราช ฝ่ายพระสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชได้ทรงเตรียมการป้องกันเมืองและกวาดต้อนผู้คนเตรียมไว้ให้พระนเรศวรอย่างแนบเนียนจนพม่าไม่สงสัย พระนเรศวรออกรบอย่างเข้มแข็งจนสามารถกอบกู้เอกราชได้สำเร็จ หลังจากพระนเรศวรกอบกู้เอกราชได้สำเร็จ สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชก็ทรงประชวรและเสด็จสวรรคต ในช่วงที่สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชทรงประชวร พระวิสุทธิกษัตริย์ทรงยอมเสด็จมาดูแลพระสวามีอย่างใกล้ชิด ต่อมาพระนเรศวรขึ้นครองราชย์และออกรบปกป้องประเทศชาติและขยายอาณาเขตอย่างแข็งขัน จนแทบจะทรงใช้ชีวิตอยู่ในสมรภูมิตลอดพระชนม์ชีพ จนกระทั่งเสด็จสวรรคตในขณะที่เสด็จไปรบในตอนท้ายเรื่อง

๑๕) บทร้อยกรองประวัติศาสตร์สงครามไทย-พม่า การเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ ๑ ของ สนิท พูลพงศ์

พม่านุกกรุงศรีอยุธยาครั้งแรกในรัชสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ในสงครามครั้งนี้คนไทยร่วมแรงร่วมใจกันเตรียมการตั้งรับในพระนคร อีกทั้งมีพระสุริโยทัยที่ทรงยอมสละพระชนม์ชีพ และทัพพระมหาธรรมราชาจากหัวเมืองฝ่ายเหนือมาช่วยตีกระหนาบ จึงสามารถป้องกันบ้านเมืองไว้ได้ เพราะพม่ายกทัพกลับเนื่องจากเสบียงหมด

ในการบุกครั้งต่อมาคือในสงครามช้างเผือก พม่าตีเมืองพิษณุโลกได้และได้พระมหาธรรมราชาเป็นฝ่ายเดียวกับพม่า และในสงครามเสียกรุงศรีอยุธยา ฝ่ายพระมหาธรรมราชา

และพระมหินทรราชราชต่อสู้อันเองเพราะโกรธแค้นกันเรื่องชิงตัวพระเทพกษัตริย์ จนในที่สุดพระ
มหาธรรมราชาที่ชักนำพม่ามาตีกรุงศรีอยุธยา และเสียกรุงศรีอยุธยาในที่สุด บทประพันธ์ย้ำว่า
การแตกสามัคคีของคนไทยด้วยกันเองจนเปิดโอกาสให้ข้าศึกเข้าแทรกแซงนั้นเป็นสาเหตุสำคัญ
ของการเสียกรุงศรีอยุธยา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายวันชนะ ทองคำเภา เกิดวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๒๕ ที่จังหวัดชัยนาท สำเร็จ การศึกษาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ.๒๕๔๗ และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทยที่สถาบัน เดิมในปีถัดมา ในระหว่างศึกษาในระดับมหาบัณฑิตได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาจากคณะอักษร ศาสตร์ในปีการศึกษา ๒๕๔๘ และ ๒๕๔๙ และได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์จากบัณฑิต วิทยาลัยใน พ.ศ. ๒๕๕๑